

(ร่าง) เส้นทางการเดิน (Road map) ของมติการจัดการจัดการสเตอรอยด์ที่คุกคามสุขภาพของคนไทย

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ตัวชี้วัด	ผลลัพธ์/ผลกระทบ
การควบคุมการนำเข้าสเตอรอยด์			
<ul style="list-style-type: none"> กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนากฎหมายให้สเตอรอยด์ (วัตถุติดและยาสำเร็จรูป) เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้าจากกระทรวงพาณิชย์ ตาม พ.ร.บ.การส่งออกไปนอก และการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อเข้มงวดการตรวจสอบปล่อยสเตอรอยด์ ณ ด่านศุลกากร และเพิ่มบทลงโทษทางแพ่งและอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืน ยกระดับความสำคัญในการตรวจสอบและเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าสเตอรอยด์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การนำติดตัวเข้ามา ไม่แจ้งใบใบรายการสินค้า (invoice) ทำให้หลุดลอดผ่านด่านตรวจสินค้าได้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ควบคุมการนำเข้าสเตอรอยด์ทั้งวัตถุติดและยาสำเร็จรูป ให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้าจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีมาตรการและตัวชี้วัดในการเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าสเตอรอยด์ที่ชัดเจน 	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>เป้าหมาย ประชาชนไม่เจ็บป่วยจากการได้รับสเตอรอยด์โดยไม่จำเป็น ตัวชี้วัด ความชุกของปัญหาสุขภาพที่เกิดจากสเตอรอยด์ลดลง</p> </div> <div style="text-align: center; font-size: 2em; margin-bottom: 10px;">↑</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>มีการป้องกันและควบคุมการใช้สเตอรอยด์ในทางที่ผิด ตัวชี้วัด จำนวนครัวเรือนที่มีผลิตภัณฑ์สเตอรอยด์</p> </div>
การควบคุมการกระจายสเตอรอยด์			
<p>สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา</p>	<ul style="list-style-type: none"> จำกัดช่องทางจำหน่ายให้เหมาะสมกับหลักวิชาการและความจำเป็นด้านสุขภาพ จำกัดปริมาณการผลิต นำเข้า จำหน่าย ยกเลิกเรจิวและเคมีภัณฑ์ ให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการใช้ในสถานพยาบาล ทบทวนทะเบียนตำรับยาสเตอรอยด์เพื่อควบคุมความเสี่ยงจากการใช้ยา 	<ul style="list-style-type: none"> มีการออกกฎหมายควบคุมการกระจายยาสเตอรอยด์ โดยจำกัดช่องทางจำหน่ายและจำกัดปริมาณการผลิต นำเข้าและจำหน่าย มีการทบทวนเรื่องรูปแบบลักษณะของยาสเตอรอยด์ 	

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ตัวชี้วัด	ผลลัพธ์/ผลกระทบ
<ul style="list-style-type: none"> • สภาวิชาชีพ • กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 	<ul style="list-style-type: none"> • สภาเภสัชกรรมและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รมรงค์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสาธารณสุขต่อรอยต่อ เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบวิชาชีพในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา รวมทั้งกำกับดูแลและดำเนินการด้านจรรยาบรรณกับผู้ประกอบวิชาชีพที่กระทำผิดเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด • กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รมรงค์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสาธารณสุขต่อรอยต่อให้แก่ผู้ประกอบการสถานพยาบาลแผนไทย เพื่อสร้างความตระหนักถึงอันตรายในการใช้สเตอรอยด์หรือผลิตภัณฑ์ผสมสเตอรอยด์ 	<ul style="list-style-type: none"> • มีการดำเนินการทางจรรยาบรรณกับผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสเตอรอยด์ • ผู้ประกอบกิจการและผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ 	
<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา • สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด • สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ • สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด • เครือข่ายพระสงฆ์ต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เครือข่ายพระสงฆ์ต่าง ๆ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จัดทำแผนงานและกำหนดตัวชี้วัดร่วมกัน ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจของวัดและพระสงฆ์เกี่ยวกับกฎหมายด้านการผลิตจำหน่ายและใช้ยา รวมทั้งอันตรายจากการใช้สเตอรอยด์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> • ตรวจไม่พบการใช้สเตอรอยด์ในการผลิตยา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่ผลิตหรือจำหน่ายโดยวัดหรือพระสงฆ์ รวมทั้งน้ามนต์ • มีแผนและตัวชี้วัดในการสร้างความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือของวัดและพระสงฆ์ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผลิต จำหน่ายและใช้ยา 	

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ตัวชี้วัด	ผลลัพธ์/ผลกระทบ
<ul style="list-style-type: none"> กรมตุลาการ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข ผู้ประกอบการผลิต นำเข้าจำหน่ายยาแผนปัจจุบัน และสมาคมภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> จัดการข้อมูลการกระจายยาสเตอร์รอยด์ โดย <ul style="list-style-type: none"> ออกกฎหมายเพื่อบังคับให้ผู้รับอนุญาตยาต้องรายงานการขาย ผลิต นำเข้ายาสเตอร์รอยด์ทั้งวัตถุดิบและยาสำเร็จรูป ในรูปแบบ วิธีการ และความถี่ที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ พัฒนาและจัดมาตรฐานข้อมูลการกระจายยาสเตอร์รอยด์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อมโยงกันและในปัจจุบัน ตั้งแต่การนำเข้าวัตถุดิบ การผลิต ยาสำเร็จรูป และการจำหน่ายของแหล่งกระจายยา เช่น ร้านยา สถาบันบริการสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลข่าวสารที่เชื่อมโยงกันเพื่อใช้ควบคุมและตรวจสอบย้อนกลับการนำเข้า ผลิตและจำหน่ายยาสเตอร์รอยด์ ทั้งวัตถุดิบและยาสำเร็จรูป มีกฎหมายบังคับให้ผู้รับอนุญาตต้องรายงานการขาย ผลิตและนำเข้ายาสเตอร์รอยด์ 	
เฝ้าระวัง ปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย			
<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> สร้างมาตรการสืบสวน สอบสวนเชิงลึกเพื่อป้องกันและปราบปรามผู้ฝ่าฝืนกฎหมายหรือปนสเตอร์รอยด์ โดยทำงานเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายของหน่วยงานในส่วนกลางและจังหวัด ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังให้ครอบคลุมแหล่งกระจายที่มีความเสี่ยง และเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎหมาย จัดทำคู่มือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเฝ้าระวัง และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาสเตอร์รอยด์ 	<ul style="list-style-type: none"> มีแผนบูรณาการป้องกัน เฝ้าระวังและปราบปรามผู้ฝ่าฝืน มีคู่มือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ เฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาสเตอร์รอยด์ มีทีมเฉพาะกิจเพื่อสืบสวนหาข่าวเชิงลึก จับกุมและปราบปรามแหล่งผลิต/กระจายยาผลิตภัณฑ์ปนสเตอร์รอยด์ 	
<ul style="list-style-type: none"> กรมตุลาการ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาล กลไกของชุมชน 			

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ตัวชี้วัด	ผลลัพธ์/ผลกระทบ
<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อาสาสมัครประจำบ้านหมู่บ้าน (อสม. เขียวชาญ) ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภค กองทุนสุขภาพตำบล ศูนย์หลักประกันสุขภาพเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน กลไกของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนส่งเสริมให้มีการตรวจเฝ้าระวังและจัดการปัญหาตลอดรอยต่อในพื้นที่ โดย <ul style="list-style-type: none"> สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีนโยบายให้กองทุนสุขภาพตำบลสนับสนุนบทบาทการเฝ้าระวังและจัดการปัญหาตลอดรอยต่อในพื้นที่ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพพัฒนา อสม. ให้มีขีดความสามารถในการตรวจสอบ เฝ้าระวังและจัดการปัญหาตลอดรอยต่อ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตรวจยืนยันผล การทดสอบตลอดรอยต่อของ อสม. โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคและอาสาสมัครประจำบ้านหมู่บ้าน ตรวจสอบเฝ้าระวังในพื้นที่ จัดการปัญหาตลอดรอยต่อในพื้นที่ และแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป 	<ul style="list-style-type: none"> มีกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครประจำบ้านในการเฝ้าระวังและจัดการปัญหาตลอดรอยต่อในพื้นที่ มีกิจกรรมเฝ้าระวัง ควบคุมแหล่งกระจายยา และจัดการปัญหาสเตอรอยด์ในชุมชน 	
สร้างกลไกชุมชนจัดการยาตลอดรอยต่อ			
<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบจ. อบต. อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบการค้นหา คัดกรอง รักษาและส่งต่อผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากสเตอรอยด์โดยไม่รู้ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของ อสม. และบุคลากรทางการแพทย์ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการคัดกรองผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากการใช้ยา และส่งต่อเพื่อรับการรักษาที่เหมาะสม มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมีการพัฒนา 	

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ตัวชี้วัด	ผลลัพธ์/ผลกระทบ
<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สสจ. สสอ. รพ.สต. รพช. รพท. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> สร้างกลไกพัฒนาพื้นที่ที่มีกลไกของชุมชนเพื่อทำหน้าที่ป้องกัน เฝ้าระวัง และแจ้งปัญหาการระบาดของสเตรอร์อยด์เข้าสู่ระบบแจ้งเตือนภัยสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> กลไกในการจัดการตนเองในระยะต่อไป มีการประชาสัมพันธ์และสื่อรณรงค์เรื่องยาสเตอรอยด์ มีการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่อาจผสมสเตอรอยด์ และรายงานเข้า single window เพื่อเตือนภัยการปนเปื้อนสเตอรอยด์ 	
การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน			
<ul style="list-style-type: none"> ผู้ประกอบการผลิต นำเข้า จำหน่ายยา ผู้ประกอบการสถานพยาบาล สมาคม ชมรม เครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการค้าขายและสถานพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามกฎหมาย รณรงค์และขอความร่วมมือให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎหมาย มีส่วนร่วมในการควบคุมให้มีการจำหน่ายและใช้สเตอรอยด์เป็นไปตามกฎหมาย และ/หรือ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ รายงานและสอบสวนสาเหตุผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากสเตอรอยด์ในสถานพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้และกระจายสเตอรอยด์ให้เป็นไปตามกฎหมาย ผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมาย 	
การติดตาม ประเมินผล			
<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบรายงานประเมินผลมาตรการการจัดการสเตอรอยด์ในภาพรวมของประเทศ ที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน 	<ul style="list-style-type: none"> มีระบบรายงาน ประเมินผล มาตรการการจัดการสเตอรอยด์ในภาพรวมของประเทศ 	

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ตัวชี้วัด	ผลลัพธ์/ผลกระทบ
<p>สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สสจ. สมาคมเภสัชกรรมชุมชน ชมรมร้านขายยา แห่ง ประเทศไทย สมาคมร้านขายยา ร้านยาคลินิก โรงพยาบาล</p>	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบการรายงานและสอบสวนสาเหตุผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากสเตอรอยด์ในโรงพยาบาล และการรายงานของกลไกของชุมชน เพื่อให้ทราบสถานการณ์การระบาดในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> สถานการณ์การระบาดของสเตอรอยด์ในชุมชนที่ทันการณ์ มีระบบการรายงานและสอบสวนสาเหตุผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากสเตอรอยด์ในโรงพยาบาลและชุมชน 	

*สเตอรอยด์ (Steroid) ในที่นี้หมายถึง ยากลุ่มสเตอรอยด์จำพวกคอร์ติโคสเตอรอยด์ ซึ่งเป็นสารที่มีคุณสมบัติต้านการอักเสบและกดภูมิคุ้มกันของร่างกาย ที่นิยมใช้และมีปัญหาการใช้ในทางที่ผิดมาก เช่น เดกซาเมทาโซน เพรดนิโซโลน เป็นต้น

เส้นทางเดินของมติการจัดการสาธารณสุขของคนไทย	
ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ
<p>1. ควบคุมการนำเข้าสเตอรอยด์</p> <p>กรมศุลกากร อย. กรมการค้าต่างประเทศ อย.</p> <p>2. ควบคุมการกระจายสเตอรอยด์</p> <p>อย.</p>	<p>1. ให้สเตอรอยด์เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้าจากกระทรวงพาณิชย์</p> <p>2. ยกระดับความสำคัญการตรวจสอบ/เฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าสเตอรอยด์</p> <p>• จำกัดช่องทางจำหน่าย/ปริมาณการผลิต นำเข้า จำกัดสเตอรอยด์</p> <p>• ทบทวนทะเบียนตำรับยา</p> <p>• เฝ้าระวังควบคุมกระจายของผู้ประกอบวิชาชีพ</p> <p>• รณรงค์ สร้างความตระหนักรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพและให้ข้อมูลประชาชน</p> <p>• จัดทำแผนงานและกำหนดตัวชี้วัดร่วมกัน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจของจิตและพระสงฆ์เกี่ยวกับกฎหมายด้านการผลิตจำหน่ายและใช้ยา รวมทั้งอันตรายจากการใช้สเตอรอยด์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย</p> <p>• การจัดการข้อมูลการกระจายสเตอรอยด์ โดยออกกฎหมายบังคับให้ผู้ประกอบกิจการจัดทำรายงาน และพัฒนาระบบข้อมูล ให้เชื่อมโยงกันทั้งวงจกร เป็นปัจจุบัน</p>
<p>สภาวิชาชีพ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ</p> <p>สำนักงานพระพุทธศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เครือข่ายพระสงฆ์</p> <p>กรมศุลกากร อย. สสจ. ผู้ประกอบการยา สมาคมภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>• ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมาย/จรรยาบรรณ และลงโทษผู้กระทำผิด</p> <p>• ตรวจไม่พบสเตอรอยด์ในการผลิตยา/ผลิตภัณฑ์สุขภาพ/น้ำมันที่วัดผลิต/จำหน่าย</p> <p>• มีแผนและตัวชี้วัดในการสร้างความรู้ ความเข้าใจและความร่วมมือในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายการผลิต จำหน่ายและใช้ยา</p> <p>• ข้อมูลข่าวสารที่เชื่อมโยงกันเพื่อใช้ควบคุมและตรวจสอบย้อนกลับการนำเข้า ผลิตและจำหน่ายสเตอรอยด์ ทั้งวัตถุดิบและยาสำเร็จรูป</p> <p>• มีกฎหมายบังคับให้ผู้ประกอบการรายงานการขาย ผลิตและนำเข้าสเตอรอยด์</p>
<p>3. เฝ้าระวัง ปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>อย. สสจ. กองบังคับการปราบปรามคดีผู้บริโภค กรมศุลกากร องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาล กลไกของชุมชน</p> <p>• สบสช. • กรมส่งเสริมการปกครอง • กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ • กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ • อสม. • กองทุนสุขภาพตำบล • ศูนย์หลักประกันสุขภาพ เครือข่าย คุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน • กลไกชุมชน</p>	<p>• สร้างมาตรการสืบสวน สอบสวนเชิงลึกที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย เพื่อป้องกันและปราบปรามผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย</p> <p>• เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังให้ครอบคลุมแหล่งกระจายที่มีความเสี่ยง และเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>• ให้กองทุนสุขภาพตำบลสนับสนุนบทบาทการเฝ้าระวังสเตอรอยด์ในพื้นที่</p> <p>• พัฒนาศีตคติความสามาร อสม. ในการตรวจสอบ เฝ้าระวังและจัดการปัญหาสเตอรอยด์</p> <p>• สนับสนุนตรวจยืนยันผลการทดสอบสเตอรอยด์ของ อสม. โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และแจ้ง อย./สสจ.</p> <p>• อสม. ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภค ตรวจเฝ้าระวัง และจัดการปัญหาในพื้นที่ และแจ้งเจ้าหน้าที่</p>
	<p>ผลผลิต/ตัวชี้วัด</p> <p>• ประกาศกระทรวงพาณิชย์ควบคุมการนำเข้าสเตอรอยด์ทุกชนิด</p> <p>• มีมาตรการและตัวชี้วัดในการเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าสเตอรอยด์</p> <p>• มีกฎหมายจำกัดช่องทางจำหน่าย/ปริมาณผลิต นำเข้า จำกัดสเตอรอยด์</p> <p>• มีการทบทวนเรื่องรูปลักษณ์ของยาสเตอรอยด์</p> <p>• ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมาย/จรรยาบรรณ และลงโทษผู้กระทำผิด</p> <p>• ตรวจไม่พบสเตอรอยด์ในการผลิตยา/ผลิตภัณฑ์สุขภาพ/น้ำมันที่วัดผลิต/จำหน่าย</p> <p>• มีแผนและตัวชี้วัดในการสร้างความรู้ ความเข้าใจและความร่วมมือในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายการผลิต จำหน่ายและใช้ยา</p> <p>• ข้อมูลข่าวสารที่เชื่อมโยงกันเพื่อใช้ควบคุมและตรวจสอบย้อนกลับการนำเข้า ผลิตและจำหน่ายสเตอรอยด์ ทั้งวัตถุดิบและยาสำเร็จรูป</p> <p>• มีกฎหมายบังคับให้ผู้ประกอบการรายงานการขาย ผลิตและนำเข้าสเตอรอยด์</p> <p>• แผนบูรณาการป้องกัน เฝ้าระวังและปราบปรามผู้ฝ่าฝืน</p> <p>• ศีตคติพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ เฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาสเตอรอยด์</p> <p>• ทีมเฉพาะกิจสืบสวนหาข่าวเชิงลึก จับกุม/ปราบปรามแหล่งผลิต/กระจายผลิตภัณฑ์สเตอรอยด์</p> <p>• มีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ อสม.</p> <p>• มีกิจกรรมเฝ้าระวัง ควบคุมแหล่งกระจายยา และจัดการปัญหาสเตอรอยด์ในชุมชน</p>

ปัจจัยนำเข้า

4. สร้างกลไกชุมชนจัดการยาเสพติด

- กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบจ. อบต. อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.)
- กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สสจ. สสอ. รพ.สต. รพช. รพท. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- สปสช.

5. การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน

- ผู้ประกอบการผลิต นำเข้า จำหน่าย
- ผู้ประกอบการสถานพยาบาล
- สมาคม ชมรม เครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการด้านสถานพยาบาล

6. การติดตาม ประเมินผล

- อย. ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- อย. สสจ. สสมคม/ชมรมด้านยาหรือวิชาชีพ รานยา คลินิก โรงพยาบาล

กระบวนการ

- พัฒนาระบบการค้นหา คัดกรอง รักษาและส่งต่อผู้ป่วยจากการใช้สเตอรอยด์ และศักยภาพของ อสม./บุคลากรทางการแพทย์ ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- สร้างกลไกของชุมชนเพื่อป้องกัน เฝ้าระวังและแจ้งปัญหาการระบาดของสเตอรอยด์เข้าระบบแจ้งเตือนภัย สื่อสาร ประชาสัมพันธ์แก่ชุมชน

- ปฏิบัติตามกฎหมาย
- รณรงค์ให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎหมาย
- มีส่วนร่วมในการควบคุมการจำหน่ายและใช้สเตอรอยด์
- รายงานและสอบสวนสาเหตุผู้ได้รับอันตรายจากสเตอรอยด์

- พัฒนาระบบรายงานประเมิณผลมาตรการจัดการสเตอรอยด์ของประเทศไทย

- พัฒนาระบบการรายงานและสอบสวนสาเหตุผู้ได้รับอันตรายจากสเตอรอยด์ รวมทั้งการรายงานของกลไกของชุมชน ให้ทราบสถานการณ์การระบาด

ผลลัพธ์/ผลกระทบ

เป้าหมาย ประชาชนไม่เจ็บป่วยจากการได้รับสเตอรอยด์โดยไม่จำเป็น ตัวชี้วัด ความสุขของปัญหาสุขภาพที่เกิดจากสเตอรอยด์ลดลง

มีการป้องกันและควบคุมการใช้สเตอรอยด์ในทางที่ผิด ตัวชี้วัด จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีผลิตภัณฑ์สเตอรอยด์

ผลผลิต/ตัวชี้วัด

- มีการคัดกรอง/ส่งต่อผู้ป่วยจากการใช้สเตอรอยด์
- กิจกรรมรณรงค์เปลี่ยนเรียนรู้กระตุ้นให้ชุมชนพัฒนากลไกการจัดการตนเอง
- มีสื่อรณรงค์และการประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติด
- มีการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ต้องสงสัย และรายงานเตือนภัยการปนเสเตอรอยด์

- ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้และกระจายสเตอรอยด์ให้เป็นไปตามกฎหมาย
- ผู้ประกอบการและผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมาย

- มีระบบรายงานประเมิณผลมาตรการจัดการสเตอรอยด์ของประเทศไทยต่อเนื่อง

- สถานการณ์การระบาดของสเตอรอยด์ในชุมชนที่ทันการณ
- ระบบการรายงานและสอบสวนสาเหตุผู้ได้รับอันตรายจากสเตอรอยด์ในโรงพยาบาลและชุมชน